

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 923/2023
21.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене Драгане Спасић, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене Драгане Спасић, адвоката Милорада Мићовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К 56/2023 од 17.03.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 522/23 од 08.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.09.2023. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене Драгане Спасић, адвоката Милорада Мићовића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К 56/2023 од 17.03.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 522/23 од 08.06.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу, Судска јединица у Сопоту К 56/2023 од 17.03.2023. године окривљена Драгана Спасић оглашена је кривом због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) Кривичног законика па је осуђена на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 4 (четири) месеца, у коју јој се урачунава време проведено у притвору, почев од 04.01.2023. године.

Истом пресудом, окривљена је обавезана да плати суду трошкове кривичног поступка, чија ће висина бити утврђена посебним решењем, а на име паушала износ од 5.000,00 динара, на жиро рачун Основног суда у Младеновцу, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 522/23 од 08.06.2023. године, у ставу првом, усвајањем жалбе ОЈТ у Младеновцу преиначена је првостепена пресуда само у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је окривљена Драгана Спасић због кривичног

дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашена кривом, осуђена на казну затвора у трајању од 4 (четири) године и 7 (седам) месеци, у коју јој се урачунава време које је провела у притвору почев од 04.01.2023. године, док је жалба браниоца окривљене одбијена као неоснована и првостепена пресуда је у непреиначеном делу, потврђена. Другим ставом изреке, одбачена је као неблагоприятна жалба окривљене Драгане Спасић изјављена против првостепене пресуде.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене Драгане Спасић, адвокат Милорад Мићовић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, коју у образложењу захтева опредељује истицањем повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине у целости побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене Драгане Спасић, је неоснован.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је другостепеном пресудом учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са образложењем да је примењен члан 55а Кривичног законика, прописан Законом о изменама и допунама Кривичног законика који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 35/2019 од 21.05.2019. године, ступио на снагу 01.12.2019. године, а који се у овом случају није могао применити. Према ставу браниоца, кривична дела за која је окривљена раније осуђена, а због којих је у конкретном случају примењена одредба члана 55а Кривичног законика, извршена су пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама Кривичног законика, којим је ова одредба прописана, па како је ретроактивна примена закона дозвољена само уколико је тај закон најблажи за учиниоца, иста није могла бити примењена у односу на окривљену Драгану Спасић у овом случају.

Изнети наводи захтева су од стране Врховног суда оцењени као неосновани.

Одредбом члана 55а Кривичног законика („Сл. гласник РС“, бр.35/2019 од 21.05.2019. године, који се примењује од 01.12.2019. године), прописано је да ће суд, за кривично дело учињено са умишљајем, за које је прописана казна затвора, изрећи казну изнад половине распона прописане казне под следећим условима: 1) ако је учинилац раније два пута осуђен за кривично дело учињено са умишљајем на затвор од најмање

једну годину; 2) ако од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Да би се могла применити одредба члана 55а Кривичног законика, којом је предвиђен институт вишеструког поврата, морају бити кумулативно испуњена оба услова прописана у тачкама 1) и 2) члана 55а Кривичног законика и то двострука осуда за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање једну годину и да од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Окривљена Драгана Спасић је, према стању у списима предмета, пре извршења предметног кривичног дела, два пута осуђивана због умишљајних кривичних дела на казне затвора од једне године, а од отпуштања са издржавања изречених казни затвора до извршења новог кривичног дела није протекло пет година, о чему је другостепени суд на страни 4. у претпоследњем ставу дао јасне разлоге, то су се по оцени Врховног суда, у конкретном случају стекли услови за примену одредбе члана 55а Кривичног законика о вишеструком поврату.

Поред овога, из списка предмета произилази да је кривично дело за које је окривљена оглашена кривом правноснажним пресудама, извршено у периоду од 02.01.2023. године до 04.01.2023. године, па како је измена законика на коју се бранилац позива ступила на снагу 01.12.2019. године, дакле пре него што је кривично дело извршено, то у овом случају, сходно одредби члана 5. став 2. Кривичног законика, не може бити речи о ретроактивној примени закона, јер су измене закона важиле у време извршења кривичног дела за које је окривљена побијаним пресудама оглашена кривом. У том смислу, по оцени Врховног суда, а супротно ставу браниоца, питање када су извршена кривична дела због којих је окривљена раније осуђена и када су у односу на та кривична дела донете правноснажне пресуде, нема утицаја на примене кривичног закона, тачније одредаба о кажњавању за вишеструки поврат окривљене.

Како је другостепени суд, преиначивши првостепену пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији окривљену осудио на казну затвора у трајању од четири године и седам месеци, то, по оцени Врховног суда, правноснажном другостепеном пресудом није учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, на коју се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене неосновано указује, јер је другостепени суд правилно применио одредбу члана 55а Кривичног законика у конкретној ситуацији, због чега је захтев за заштиту законитости, у односу на истакнуту повреду закона, одбијен као неоснован.

Поред овога, бранилац окривљене у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и у вези са тим истиче да су засноване на исказима овлашћених службених лица полицијских службеника, који су сведочили о ономе што им је окривљена рекла приликом предузимања службене радње односно о ономе што им је колега АА

пренео да је окривљена рекла. Према ставу одбране, искази ових сведока су незаконити и не могу представљати доказе на којима се заснива осуђујућа пресуда.

Према одредби члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама тог законика не може заснивати. За постојање ове битне повреде одредаба кривичног поступка, нужно је да је судска одлука заснована на доказу који је сам по себи или према начину прибављања у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку.

Из списка предмета произилази да су у доказном поступку испитани полицијски службеници ББ и ВВ, у својству сведока, који су са окривљеном разговарали, затекавши је у близини места догађаја са четири торбе.

Првостепени суд је ценио њихове исказе у склопу осталих изведених доказа, при чему није узео у обзир детаље њиховог разговора са окривљеном, па се тиме правноснажна пресуда не заснива на обавештењима која су полицијски службеници добили од окривљене, већ на другим доказима изведеним у законито спроведеном поступку, и то: потврди о привремено одузетим предметима ПС Сопот од 04.01.2023. године и потврди о враћеним предметима исте ПС, од истог датума, те исказу оштећеног ГГ. Стога су неосновани наводи браниоца да је пресуда заснована на незаконитом доказу.

Самим тим, Врховни суд налази да у предметном кривичном поступку није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП, на коју се указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене Драгане Спасић.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић